Donderdag 11 Mei 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4204

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27. telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

27e Dag van lucht-offensief.

In het Zuiden: Wiener Neustadt en Boedapest gebombardeerd.

Forrestal volgt wijlen Knox op.

Japans offensief in China ontwikkelt zich gestadig.

DUIZEND JODEN VOOR EEN BOMBARDEMENT.

Radio - Frankrijk van Algiers zeide, dat het Hongaarse regeringsorgaan „Uizh Magyarzi" onlangs beweerd heeft, dat duizend Joden ter dood veroordeeld zullen worden elke keer als de Geallieerden Boedapest aanvallen (Londen, (AP) 10.5).

COMMUNIQUÉ VAN HET MINISTERIE VAN LUCHTVAART.

„In de afgelopen nacht trokken vliegtuigen van het Bommenwerperscommando in sterkte uit om rangeerterreinen te Rens en Rijssel in Frankrijk en te Gent en Kortrijk in België aan te vallen alsook militaire doelen op de Franse kust.

Mosquito's voerden ook een aanval uit op Ludwigshaven en er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. 15 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 11.5).

AANVAL OP WIENER NEUSTADT.

Vliegende Forten en Liberators hebben hun zesde aanval gedaan op de fabriek voor Messerschmitt vliegtuigen en het nabijliggende vliegveld te Wiener Neustadt in Oostenrijk en de bestoking van Hitlers Europese Vesting uit de lucht werd onverminderd voortgezet. De zware bommenwerpers en hun escorte van gevechtsvliegtuigen vonden een hevig afweervuur en ook vele enkele vijandelijke gevechtsvliegtuigen aan.

Verschillende daarvan werden neergeschoten. Een andere formaties van Liberators deed een nieuwe aanval op Knin, het Joegoslavische spoorwegcentrum op 50 kilometer ten Noord-Oosten van Sibenik. De aanval van heden op Wiener Neustadt had ten doel de gebouwen te treffen, die onbeschadigd bleven bij de vijf vroegere aanvallen. (Geallieerd Hoofdkwartier te Napels, (AP) 10.5).

DE NIEUWE SECRETARIS VAN MARINE.

President Roosevelt heeft James V. Forrestal benoemd tot Secretaris van Marine in opvolging van wijlen Frank Knox. Forrestal is 54 jaar oud. Hij was Onder-Secretaris van Marine sedert 1940. Hij was vroeger bankier en is Democraat. De verheffing van den Onder-Secretaris tot de rang van cabinetsminister werd door vele leidende leden van het Congres bepleit, zowel Democraten als Republikeinen.

In zijn huidige positie behoorde het tot zijn werkzaamheden om de meeste verzoeken van de marine om gelden aan te bieden aan de Congres-comité's en hij heeft veel vrienden gemaakt in het Capitool. (Washington, (AP) 10.5).

CHURCHILL OVER DE STEUN AAN RUSLAND.

Richard Kasischkes seint uit Londen:

Met de verklaring, dat hij niet wil pochen noch iets afnemen van wat de Verenigde Staten praesteren of de heldhaftige Russen doen, doch dat de feiten moeten worden bekendgemaakt, verstrekte Churchill in het Lagerhuis enkele bizonderheden over de steun welke aan Rusland wordt geboden in wapenmateriaal en de offers die de Koninklijke Britse Marine brengt om de goederen af te leveren.

De Premier zeide, dat van October 1941 tot Maart 1944 Groot Britannië 5031 tanks naar Rusland gezonden heeft, alsook 6778 vliegtuigen — waarvan één-derde Noordamerikaans maaksel — plus 320 millioen dollar waard aan materialen en machinerieën.

Churchill zeide, dat de Koninklijke Britse Marine bijna alle verliezen aan oorlogsschepen heeft gedragen om „al vechtende de goederen naar Rusland te vervoeren."

De Verenigde Staten hebben evenwel de grootste verliezen aan koopvaardijschepen geleden op de route naar Murmansk. Toen een lid van het Parlement vroeg of deze cijfers de verschepingen of de afleveringen vertegenwoordigen antwoordde Churchill: „Ik geloof dat dat een zeer pertinente vraag is. Hij zal nog moeten worden gefeliciteerd, die voorlopig een spleet in mijn pantser vindt'.

Doch een communiqué van de Admiraliteit, dat dezelfde dag werd uitgegeven maakte bekend, dat de schepen der Verenigde Landen bijna 1.250.000 ton oorlogsmaterialen hebben geleverd aan Rusland via de Noordelijke route gedurende de laatste zes maanden, met een verlies van minder dan 16 ton in elke duizend. (Londen, (AP) 10.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 10 Mei vonden er geen belangrijke veranderingen plaats aan de fronten. Op 9 Mei werden 14 vijandelijke vliegtuigen neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur.

Aanvallen door vliegtuigen van de Zwarte Zeevloot op de vijandelijke scheepvaart tijdens de morgen van 9 Mei: Verkenningsvliegtuigen van de Zwarte Zeevloot bespeurden transportschepen en andere vijandelijke schepen in open zee. Als gevolg der aanvallen door zwermen van vliegtuigen werden met directe bominslagen twee transportschepen met een totale scheepsruimte van 4000 ton, een patrouillevaartuig en verschillende snelle landingsvaartuigen tot zinken gebracht. Een aantal andere vijandelijke schepen werd beschadigd." (Moskou, (AP) 10.5).

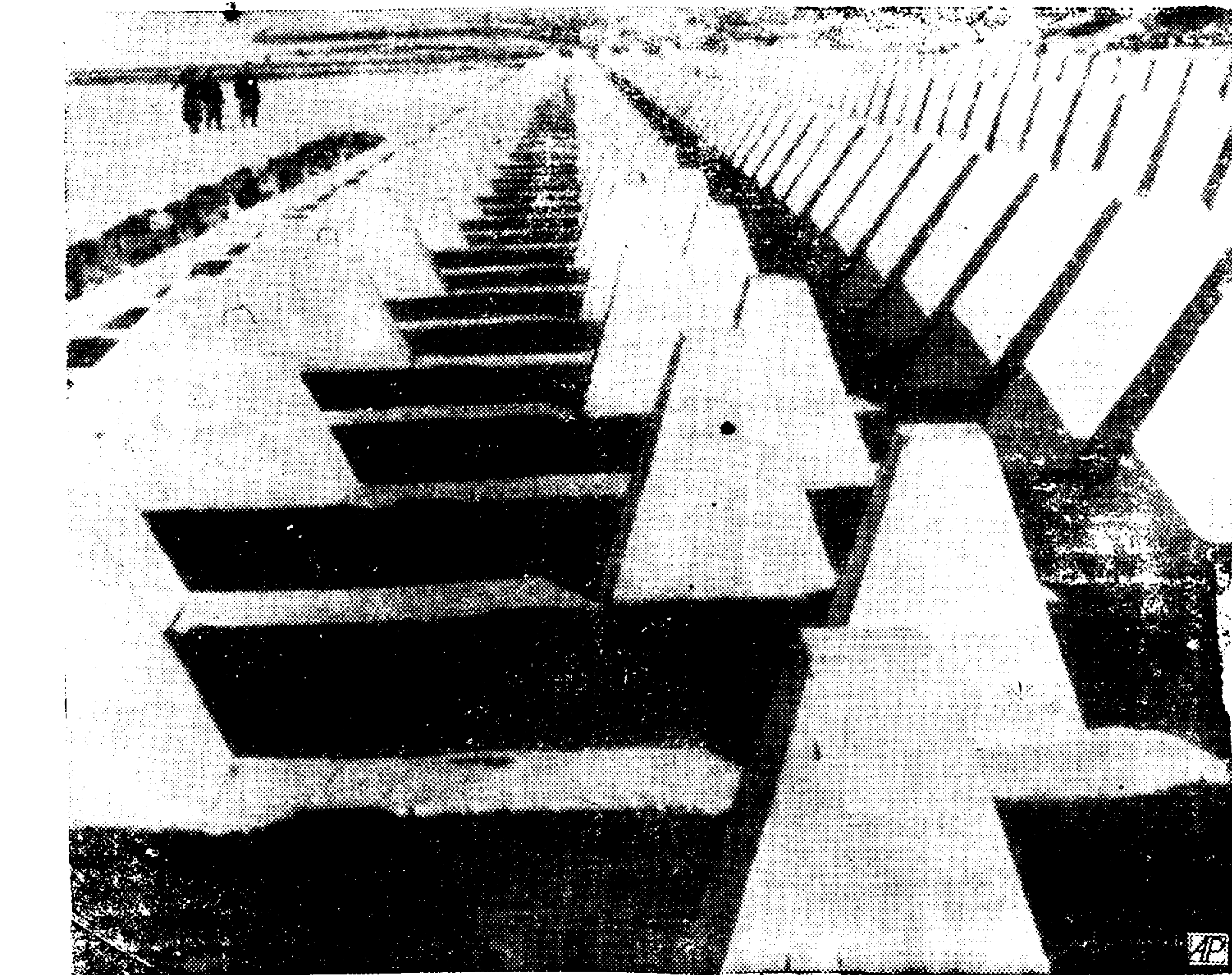
DE ROL VAN DE NEDERLANDSE VLOOT.

De „Journal of Commerce" van 24 Maart jl. meldt, dat Nederland tot nu toe 2.600.000 ton heeft bijgedragen aan de scheepvaart der Verenigde Landen en dat de Nederlandse koopvaardijvloot, welke meer dan 20.000 zeelieden heeft, ongeveer 60.000.000 zeemijlen in oorlogstijd gevaren heeft.

De Nederlandse vloot bestaat thans uit meer dan 60 oorlogsschepen in actieve dienst, niettegenstaande de hevige verliezen van het begin van de oorlog. De bemanningen vormen samen ongeveer 7000 man.

CARDINAAL PIGNATELLI DI BELMONTE ZIEK.

Een Zwitsers bericht deelde mede, dat Zijne Eminentie Gennaro Cardinaal Granito Pignatelli di Belmonte, Deken van het Heilig College der Cardinalen, ernstig ziek is. (Bern, (AP) 11.5).

Dit is een stukje bezet Nederland. Wat men ziet zijn lange rijen van tanksversperringen ergens langs de Nederlandse invasiekust, volgens het Duitse onderschrift voor deze foto, welke door een Zweeds agentschap werd verspreid.

Het nieuws van vandaag.

De kop van vandaag laat zien wat men van het nieuws van vandaag moet verwachten. In Europa worden de bombardementen voortgezet. Bombardementen 's nachts, bombardementen overdag, bombardementen overal. De correspondenten in Londen seinen er ellenlange verhalen over, die op de duur eentonig beginnen te worden. En blijkbaar verbiedt de censuur hen iets anders te schrijven, datgene wat werkelijk belangrijk nieuws zou maken en waarop de wereld ongeduldig wacht. In Rusland is het niet veel anders. Het communiqué van Moskou meldt...... dat er niets te melden valt. Alleen werden weer twee vijandelijke transportschepen door de Rode luchtmacht in de grond geboord. Het is eigenlijk nog niet geheel duidelijk of er nog gevochten wordt op de Krim. Volgens het Duitse communiqué hebben de astroepen Sebastopol wel verlaten maar houden zij nog stand in een of andere uithoek van het schiereiland.

De correspondenten in Italië weten ook niet veel beter dan langdradige verslagen te schrijven over patrouille-activiteiten, beschietingen en luchtbombardementen. De Geallieerde luchtmacht in dit gebied is gisteren weer eens doorgedrongen boven Oostenrijk voor een aanval op Wiener Neustadt, waar de nazies fabrieken voor Messerschmitt vliegtuigen hebben. Boedapest moest er in de afgelopen nacht ook aan geloven en vijandelijke doelen in Italië zelf hebben er niet beter bij gevaren.

Zo is de oorlog in Europa.

In Azië gaat het feller toe, maar daar zijn vooral de Japanners in de aanval aan het Honan-front. Het ziet er naar uit alsof de Peiping-Hankow spoorlijn thans geheel door hen is ingepalmd en Tsjungking geeft te kennen, dat het offensief van den vijand zich nog gestadig ontwikkelt. De vliegtuigen van Generaal Claire Chennault doen heldhaftige pogingen om de grondstrijdkrachten van Generalissimo Tsjang Kai Sjek te steunen, die voorlopig nog wijken en hier en daar tegenaanvallen doen. De Chinese legers hebben in het verleden evenwel steeds getoond veerkrachtig te zijn. Wij zullen dus zien......

In Washington heeft President Roosevelt den Onder-Secretaris van Marine, James V. Forrestal, benoemd tot de volle rang van Secretaris van Marine en cabinetsminister in opvolging van wijlen Frank Knox.

De Koningin over de onderwaterzetting.

Hare Majesteit herdenkt de gevallenen, die „geadeld zijn in de hoogste betekenis des woords".

De rol van de vrouw in de nationale strijd.

De Koningin zal rust gaan nemen.

Door Hare Majesteit de Koningin werd eergisteravond de volgende redevoering uitgesproken:

Mannen en Vrouwen, strijders in Nederland, omstandigheden buiten mijn macht, hebben mij gedurende lange tijd belet tot u te spreken. Ik wil nu vóór alles woorden van warme sympathie tot u richten, tot alle bewoners van de door den vijand onder water gezette gebieden. Hoe dikwijls heb ik u en uw geëvacueerde haardsteden bezocht gedurende overstromingsrampen en hoe dikwijls ben ik met een bootje over uw overstroomde weilanden gegaan. Het is verschrikkelijk voor u allen, die zo gehecht zijt aan uw grond, dat de gehate tyran uw ouden vijand op u heeft losgelaten. Uw grond is voor lange tijd onvruchtbaar gemaakt; uw veestapel en uw paarden zijn opgeëist, uw vruchtbomen zijn dood en allen, wier bestaan afhangt van uw ondernemingen zijn arm, want als het den boer goed gaat vaart iedereen wel. Ik ben er zeker van dat gij de moed niet zult verliezen en dat gij met vertrouwen op God en het hoofd hoog geheven opnieuw uw ondernemingen op zult bouwen. Ik heb diep medelijden met degenen die in de verschillende delen van ons land getroffen zijn door de bombardementen. Niet alleen met degenen, die familieleden betreuren, welke op deze wijze het leven verloren hebben, maar ook met degenen die de gevolgen er van in de toekomst zullen dragen. Dank zij den inlichtingen, die ik gekregen heb van degenen, welke van Nederland naar hier kwamen en die steeds openlijk spreken over de toestand in het vaderland, zie ik duidelijk ons aller plicht voor mij en voor de veelbelovende mogelijkheden die de toekomst ons biedt. Ik wens vurig mijn bescheiden aandeel bij te dragen aan de verwezenlijking van het visioen, dat degenen, die gevallen zijn voor u en voor een beter vaderland, voor ogen stond. Alleen op die wijze kunnen wij de nagedachtenis eren van de gevallen helden, heldinnen en martelaars. Wij zullen niet de duizenden mannen en vrouwen vergeten, die te midden van ons het werk hebben voortgezet van degenen die weggerukt zijn en die nog steeds bereid zijn alles op te offeren voor de goede zaak. Zoals uw ondergrondse pers het zo juist gezegd heeft: hun trouw aan het land en hun liefde heeft hen geadeld in de hoogste betekenis van het woord. Ik ben er zeker van dat allen, die niet in de vuurlijn staan, maar die op indirecte wijze kunnen helpen zich er van bewust zijn van de hulp, die zij kunnen verlenen en de plicht die zij ten opzichte van hun land hebben.

Nu wil ik een woord spreken tot de vrouwen en de moeders. Ik ken uw ongeëvenaarde moed en uw volharding in de beproevingen, zelfs indien gij uw meest geliefden moet afstaan. Gesterkt als gij zijt door hetzelfde visioen, dat velen van ons volk met zich hebben meegedragen tot in de dood. Gij zijt altijd de stutse van uw gezin, altijd de stille kracht achter alles: rustig zonder veel omhaal. Wanneer alles wat gij hebt tot stand gebracht, wat gij hebt geleden en verdragen, bekend wordt en deze vreselijke tijd in de kronieken zal zijn opgeschreven, dan en dan eerst zal de grootheid van uw bijdrage tot de overwinning ten volle duidelijk worden en dit zal een van de schoonste bladzijden van dit tijdperk worden, rijk aan diep menselijk gevoel. Niet slechts worden mijn gedachten geheel in beslag genomen met uw leven, ik schouw ook vooruit en ik neem mij voor om, zodra ik mijn plaats in dat grote gezin, dat uw natie is, zal hebben ingenomen, een gezin, dat zijn leven heeft ontwikkeld en verdiept onder de last van lijden en dwingelandij, mij te omringen met mensen, die een naam hebben verworven in uw midden en die vertrouwen genieten. Ik overweeg o.a. ook om een secretaresse in dienst te nemen, die de briefwisseling zal voeren namens mij en die de vele banden, die mij aan mijn zusters, mijn medestrijdsters binden, zal onderhouden.

Mijn medegevoel met u en de rapporten, die mij hebben bereikt betreffende al uw ervaringen hebben niet nagelaten grote droefheid en zorgelijkheid — symptomen, die u zelf niet vreemd zijn — bij mij te wekken, hetgeen gewenst maakt, dat ik een korte rust neem teneinde fris en sterk te zijn voor de tijd dat gij mij nodig zult hebben. Ik ver-

(Vervolg op pagina 2).

Het Jaar der vergelding.

„Een dag der wrake heeft God de Heer Een jaar der vergelding voor onze zaak" — Jesaja

Gisteren hield Pater Maurus Hulsman O.P. voor de Curom de volgende gedachtenisrede ter gelegenheid van de tiende Mei:

PATER H. M. HULSMAN O.P.

Nooit zullen wij die nacht vergeten van Donderdag op Vrijdag voor Pinksteren van dat bewuste jaar; dat we werden opgebeld van verschillende zijden, om ons mede te delen, dat Duitsland Nederland gewelddadig had overvallen. We zetten de radio aan, en kwamen terecht midden in een rede van Hr. Ms. ambassadeur in Washington; we hoorden ook Hilversum met waarschuwingen voor parachutisten met gegevens en informaties over de troepen, welke Nederland binnenvielen.

Nederland in oorlog.

Hoevele gedachten gingen er door ons hoofd; over onze families, over onze steden en dorpen, over het land waar onze wieg gestaan had, over de plaatsen waar we de mooiste **jaren van ons leven** hadden doorgebracht over de mensen, met wie we zoveel leed en lief hadden gedeeld en die nu door de schrikkelijke overweldiging waren overrompeld.

Een overweldiging van een volk, dat door de nauwste banden des bloeds met ons vorstenhuis en talrijke Nederlandse families was verbonden; door een regering, welke herhaaldelijk, ook nog in de laatste maanden met heilige beloften had gezworen onze onzijdigheid en onschendbaarheid te zullen handhaven; overvallen door een jeugd, die wij na de vorige oorlog als gasten bij ons hadden opgenomen, om te voorkomen, dat die Duitse kinderen door ondervoeding zouden ten gronde gaan. Tienduizenden kinderen kwamen in groepen in de Nederlandse families, die hun melk, kaas en het beste voedsel gegevens hadden, wat zij bezaten, zodat die Duitse kinderen, die door ons als onschuldige slachtoffers van de oorlog werden beschouwd, geen Engelse ziekte of tering zouden krijgen; geen kwalen die hen levenslang konden bijblijven. En dank zij de Nederlandse gastvrijheid, die zij als kinderen genoten hadden, wisten velen dezer soldaten in Nederland bij de inval zo goed de weg. Wij hadden tienduizenden jongetjes bij ons opgenomen, die elke duimbreed van ons land leerden kennen. Zij hebben de gastvrijheid van Nederland met schandelijk verraad vergolden, hoewel wij hun vaderland steeds vriendelijk gezind zijn geweest.

10 Mei 1940 was in onze Nederlandse historie een dag, zoals we in onze geschiedenis geen andere kennen, welke daarmede in afschuwelijkheid van verraad te vergelijken is. Het was een dag van laag misbruiken van gastvrijheid, een deugd welke bij de meest onbeschaafde volken nog heilig is; een dag van vermoording van onnozele burgers, vrouwen en kinderen, van de bezoedeling van het uniform door het lang voorbereide bedrog — het verkleden van Duitse troepen als Nederlandse soldaten. Een dag, dat Duitse vliegers zonder enige reden, vredelievende burgers in de straat beschoten hebben met hun mitrailleurs.

En toch zongen de vijandelijke soldaten liederen van Duitse eer Duitse **ridderlijkheid**. Het was de dag dat het Duitse volk in de meest wrede werkelijkheid heeft getoond, hoe het zich liet gebruiken door zijn leiders, om de Duitse burgertradities, de Duitse cultuur en het begrip van Duitse trouw door het slijk te sleuren.

Het is nu 10 Mei 1944. Voor de vierde maal herdenken wij deze droeve dag. Maar in de vier jaren, dat de overweldiger ons vaderland in zijn ijzeren vuist gevangen houdt, is het van kwaad tot erger geworden.

2 Maanden geleden werd van Nederlandse zijde te Londen bekend gemaakt, dat volgens geloofwaardige inlichtingen in Nederland ongeveer 700 personen per maand door de Duitsers worden ter dood gebracht. En er zijn alle redenen om aan te nemen, dat zulke gegevens **ook van toepassing** zijn op de periode na het tijdstip, waarop zij bekend gemaakt werden. Met andere woorden — dat datgene dat afschuwelijk is van gewetenloosheid en barbaarsheid, routine geworden is in de door de Duitsers bezette landen.

Practisch hebben de bezetters in de afgelopen vier jaren uit Nederland alles weggehaald, wat er maar te halen was; het Nederlandse voedsel, de Nederlandse kunstschatten, de Nederlandse veestapel; de Nederlandse machinerieën en zelfs de Nederlandse arbeidskrachten. 450.000 Nederlandse jongemannen doen slavendienst in het land van den overweldiger. Neem daar nog bij dat er thans reeds bijna 8 billioen betaald is aan bezettingskosten; meer dan 4 billioen aan geforceerde leningen en deze diefstallen nog steeds groeiende zijn tot momenteel bijna 7 millioen per dag. En hierbij zijn dan nog niet inbegrepen de roverijen, welke het gevolg waren van een decreet betreffende de niet-commerciële genootschappen en instellingen. Verschillende instellingen van liefdadigheid en onderwijs werden hierdoor gedwongen haar zegenrijk werk te stoppen. Zo werd bv. de Radboutstichting voor de R.K. Universiteit te Nijmegen *f* 143.000 afhandig gemaakt van het geld, dat jaarlijks in kleine beetjes moest worden gecollecteerd.

Ons rest niet de tijd verdere cijfers en gegevens te noemen over de onmenselijke terreur, waaronder thans ons goede Nederland zucht, en welke spot met alle goddelijke en menselijke wetten.

Samenvattend kunnen wij hier enkele passages weergeven uit het adres, dat op 17 Februari 1942 een deputatie van de Christelijke Kerken, op een audiëntie aan Seyss Inquart voorlegde:

Het adres begon met te zeggen, dat reeds in Maart 1941 **beide, de**

Katholieke en Protestantse kerken, verschillende protesten hadden ingediend. Het adres wenste niet te treden in quaesties van politiek of internationaal recht; maar de Kerken wilden haar stem verheffen, wanneer de beginselen van rechtvaardigheid en naastenliefde openlijk met voeten werden getreden.

Als speciale punten werden genoemd: de bijna volkomen wetteloosheid. Zodat mensen kunnen worden gevangen gezet zonder vonnis zonder beschuldiging; de mishandeling der Joden: het opdringen van de Nationaal Socialistische wereldbeschouwing aan het volk.

„Wij komen tot u, zo zeide de deputatie, omdat drie grondslagen van onze maatschappij — nl. rechtvaardigheid, naastenliefde en vrijheid van geweten — welke wortelen in het Christelijk geloof worden aangevallen."

Het protest baatte natuurlijk niets.

En toen verschenen op 19 April de herderlijke brieven in de Protestantse en Katholieke Kerken met dezelfde aanhef:

De Kerk voelt grote benauwenis bij de loop der gebeurtenissen in ons vaderland, nl. door de wijze, waarop de drie grondbeginselen van ons nationale leven — rechtvaardigheid, naastenliefde en vrijheid van geweten en overtuiging — welke geankerd liggen in het Christelijk Geloof, met geweld werden en worden geschonden. De Kerk heeft reeds duidelijk haar houding bepaald tegenover de wetteloosheid, de misdadige behandeling der Joden en het opdringen van een Nationaal Socialistische wereldorde, welke indruist direct tegen de leer van het Evangelie.

En nu, vandaag herdenken wij de dag, dat vier jaren geleden de misdadige en onrechtvaardige overval begon, en vier jaren lang onze Nederlandse broeders en zusters zuchten onder de terreur van onrecht en misdaad.

Nu 10 Mei 1944.

Maar nu wij deze dag herdenken, rukken van Oost en West de legioenen aan om het verdrukte Europa te verlossen; en daarom dachten wij aan het woord van Jesaja, toen wij tot titel van deze toespraak kozen: „Een jaar der vergelding":

Want een dag der wrake heeft God de Heer:
Een jaar der vergelding voor onze zaak.
(Isaías 34 : 8)

1944 Zal het jaar der vergelding zijn:

voor de overweldiging, waardoor ons Oranjehuis beroofd werd van zijn souvereiniteit en het Nederlandse volk van zijn onafhankelijkheid;

voor de schending door het Duitse volk van alle Goddelijke en menselijke wetten;

voor de schending van de natuurwet, welke eist dat een ieder vreedzaam bezitter blijft van wat hem wettelijk toebehoort;

voor de schending van het volkenrecht, dat verbiedt een wettige macht aan te vallen en een staat te overweldigen, zonder een geldig motief of zonder op enige wijze daartoe te zijn uitgedaagd en vooral zonder een oorlogsverklaring te hebben gezonden;

voor de schending van het hoogste en ongeschreven recht, welke aan ieder mens, die in deze wereld komt, het recht geeft zijn einddoel te bereiken, door de middelen, welke God hem daarvoor heeft gegeven, te weten, nl. zijn godsdienst en zijn vrijheid van geweten.

Tenslotte voor de schending van het recht, dat staat boven alle rechten, het driewerf heilige recht van God, die als Schepper en Heer van het heelal, in Zijn schepping het recht heeft, op wat Hij nodig heeft aan grond, hulpmiddelen, vrijheid en macht om Zijn eeuwige plannen te verwezenlijken, om de mensen te onderrichten, te besturen, te heiligen en te redden.

Een jaar der vergelding ook:

voor de middelen, waarvan de Duitse regering zich heeft bediend om deze misdadige overval te plegen;

voor de wijze waarop jarenlang het oordeel van het Duitse volk werd verkracht en de jeugd in rassenhaat en Duitse trots werd opgevoed;

voor het breken van heilig-gezworen verklaringen en het verscheuren van eerbiedwaardige verdragen;

voor de lage voorwendsels, waarmede men getracht heeft de verfoeilijke overweldiging goed te praten en de meest onrechtvaardige handelingen te verdedigen.

Een jaar van vergelding tenslotte:

voor de valse, lage en goddeloze beginselen, waarmede de Duitse regering zich heeft willen rechtvaardigen; beginselen, die wanneer zij werden doorgevoerd, niet alleen de Christelijke maatschappij tot een ruïne maken zou, maar de gehele maatschappij en alle menselijke moraal.

Een jaar der vergelding, voor het Nationaal Socialisme, door Paus en Bisschoppen veroordeeld, en waaraan voor het grootste deel de ellende moet geweten worden, welke thans over de wereld heerst.

Een jaar der vergelding.

Maar dit jaar der vergelding en deze dag der wrake, behoort aan God den Allerhoogste, die gezegd heeft: „Mij is de wrake".

En daarom sluiten wij als een gebed, met de voor deze dagen zo schone en toepasselijke psalm 94:

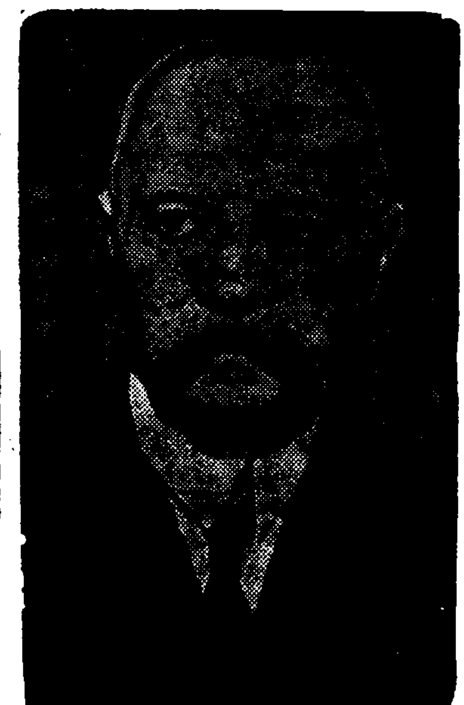
God der wrake, God de Heer,
God der wrake, verschijn in lichtglans!
Verhef U, richter der aarde,
Doe der trotsaards handelwijze op hun hoofd nederkomen!
Hoe lang zullen de bozen, God de Heer
Hoe lang zullen de bozen jubelen?
Zij smalen, spreken verwaten taal
Zij voeren een hoog woord, al die euveldaders.
Uw volk, Heer, vertrappen zij,
Uw erfdeel onderdrukken zij;
Zij doden weduwe en vreemde, vermoorden wezen,
en zeggen: God ziet het niet, hunne God merkt het niet op.
Geeft, acht, gij redelozen onder het volk,
en gij dwazen, wanneer zult gij verstandig worden?
Hij die het oor plant, zou hij niet horen?
Hij die het oog vormt, zou Hij niet zien?
Zou hij die tucht oefent over de natiën niet kastijden,
hij, die den mens tot kennis brengt?
God de Heer, kent de overdenkingen der mensen;
want zij zijn slechts ijdelheid.
En God zal zijn volk niet verstoten,
zijn erfdeel niet laten varen;
want het recht zal weder rechtvaardig worden,
en daarbij zullen zich aansluiten alle rechtvaardigen van hart.
Wie zal het voor mij opnemen tegen de boosdoeners?
wie voor mij optreden tegen de euveldaders?
Ware God mij niet tot hulp,
Zo hadde ik reeds in het stille graf gelegen.
Als ik denk, mijn voet wankelt —
Dan steunt mij uwe goedertierenheid, o God;
Heb ik vele zorgen in mijn binnenste,
dan verkwikken mij uwe vertroostingen.
Heeft met U gemeenschap de stoel des verderfs?
die op het gezag der wet onheil sticht?
Zij magen jacht op het leven der rechtschapenen
en veroordelen onschuldig bloed.
Maar God werd mij tot een burcht
Mijn Heer, tot een rotssteen, een toevluchtsoord:
Hij doet hunnen snoodheid op henzelven nederkomen,
En verdelgt hen in hunne boosheid;
De Heer, onze God, verdelgt hen.

(Vervolg van pagina 1.).

tel u dit zelve opdat gij niet bezorgd zult zijn, wanneer gij vernemt, dat het mogelijk zal zijn, dat ik zulk een rust neem. Ik behoef u niet te verzekeren, dat ik er voor zal zorg dragen, dat ik onmiddellijk bij u zal zijn, zodra gij dat wenst en wanneer ik in uw midden zal terugkeren dan hoop ik, dat ik naast mijn arbeid voor wederopbouw van onze levensmogelijkheden en van onze arbeid, schouder aan schouder met u zal staan op het gebied van godsdienst en geestelijke leven en dat in deze verenigde krachtsinspanning de oude doch altijd jonge Nederlandse beschaving zal bloeien als nooit te voren. Op de grondslagen waarop onze gemeenschap gebouwd zal zijn. Doch bovenal, dat dit visioen voor ons allen persoonlijk inspirerend werkelijkheid zal worden, trillend van leven.

* * *

Een tweede rede van Hare Majesteit, gisteren ter gelegenheid van de tiende Mei gehouden vinde men op blz. 3.

MINISTER-PRESIDENT, PIETER SJ. GERBRANDY.

HERDENKINGSPLECHTIGHEID TE LONDEN.

Minister P. Sj. Gerbrandy verklaarde in een redevoering voor een grote vergadering, die samengekomen was te Londen ter herdenking van de 10e Mei — en waarop ook Prins Bernhard aanwezig was:

Evenals Haman is ook Hitler gedoemd ten ondergang en wel door de wapenen, die hij zelf gesmeed heeft. De herdenkingsplechtigheid werd gehouden op de plaats waar de kerk van Austin Friars door bommen vernield werd. De vergaderde Nederlanders luisterden daar ook naar de door de BBC uitgezonden redevoering. Nadat het muziekcorps van de Nederlandse brigade de plechtigheid geopend had, sprak de Katholieke aalmoezenier Majoor A.F.M. Munchen. Deze herinnerde er aan dat elk jaar op 10 Mei tien Nederlanders een bedevaart houden naar de Grebbeberg en daar de eed afleggen, dat het door de Nederlanders vergoten bloed niet ijdel gevloeid heeft Daarop nam minister Gerbrandy het woord en herinnerde er aan hoe Haman zich tot doel had gesteld de Joden uit te roeien, maar gehangen werd op de plaats waar hij Mordecai op had willen hangen. In onze tijd is het monster Hitler opgerezen, die de Joden wil uitroeien en de hele wereld bedreigt, maar ook zijn einde nadert. Het wapen der bombardementen, dat op deze eilanden gericht werd in 1940 en 1941, en wel juist op de plaats waar ik nu sta, keert zich nu tot hem. De Duitsers zelf zeggen dat Berlijn veroordeeld is om te verdwijnen. Vijf en dertig andere Duitse steden hebben even zware bombardementen ondergaan als Berlijn. Nadat de minister nog gewezen had op de stelselmatige vernietiging der Duitse industrie, de overgave van Italië, de verwoesting die in de Duitse vloot werd aangericht, nderstreepte hij, dat dit de geallieerden gelegenheid geeft meer aandacht en besteden aan het Aziatische monster, dat Nederlands Indië in zijn macht houdt.

De nederlagen in Rusland, in Afrika hebben reeds vorig jaar getoond, dat de moderne Haman zijn ondergang tegemoet gaat. Op 10 Mei is een verschrikkelijke ongerechtigheid aan ons begaan; deze moet ongedaan worden gemaakt. Onze oorlog is een rechtvaardige oorlog. Na de oorlog moeten wij al onze krachten wijden aan het inrichten van het internationale leven op grondslag van rechtvaardigheid; de straf mag den aanvaller niet ontgaan. Drie eeuwen geleden verklaarde Grotius dat de wereldgeschiedenis niet het oordeel van de wereld is, maar wel blijkt dat het wapen dat tegen de onschuldigen gericht is, zich steeds richt tegen den aanvaller zelf. Dit is weliswaar zeer vertroostend, maar intussen lijdt het Nederlandse volk onder de verdrukking. Moge God ons spoedig vrede en gerechtigheid geven. De plechtigheid eindigde met een gebed van Kolonel J. van Dorp (Aneta)

IN SURINAME.

In Suriname werden ter herdenking van 10 Mei twee minuten stilte in acht genomen om 12 uur 's middags. Gouverneur Mr. J. C. Brons heeft een telegram gezonden aan de Koningin.

IN VENEZUELA.

Alle Venezolaanse morgenbladen hebben grote artikelen gewijd aan de 10e Mei 1940; ook de redevoering van de Koningin hebben zij gepubliceerd.

ARUBA

GEZAGHEBBER IZAAC WAGEMAKER HERDACHT 10 MEI.

„Ben ik mijn broeders hoeder"? Dit was de text van Izaac Wagemakers toespraak ter herdenking van 10 Mei 1940. Dit was het woord van Caïn, toen hij Abel had doodgeslagen. De geschiedenis van Caïn en Abel was de geschiedenis van het eerste conflict der mensen onderling. De eerste oorlog ontstaan uit haat, jaloezie en naijver. Sedert dat ogenblik is een zee van bloed en tranen over de wereld gegaan. En steeds weer klonk het woord van Caïn: „Ben ik mijn broeders hoeder"?

Als wij de dag van 10 Mei 1940 herdenken, dan herdenken wij tevens de moed, de geestkracht, die ons volk de wereld toonde en waardoor wij de eerbied en achting van ieder rechtschapen mens verwierven. En hierop schetste Gezaghebber Wagemaker de lange lijdensweg van het begin der invasie door de Duitse horden af.

Hoe dapper gestreden werd. Hoe weinig de hulp was en hoe toen na de verovering het lijden van een volk begon. Zwaar drukt de hand van den overweldiger, maar Neerlands volk blijft ongebogen.Het leed der moeders. De houding der studenten en hooglraren. De leiding der Kerken. De steun aan de Joden. Zwaar is de druk en men speurt naar het einde, naar de nieuwe dag, de dag der bevrijding.

Na gewezen te hebben op het heldhaftig voorbeeld van onze Koningin stelde Gezaghebber Wagemaker de vraag hoe wij staan ten opzichte van de vaderlanders in het bezette gebied. Is in ons de geest tegengesteld aan het woord van Caïn? Leeft in ons de geest van Christus. Die de boodschap bracht: „Gij zijt allen broeders. Hebt elkander lief." Deze geest moet in ons vaardig worden. Dan ook pas is er een redding mogelijk, dan zal er een wereldvrede mogelijk zijn en Caïns woord te niet worden gedaan. Hierbij wees Gezaghebber Wagemaker op de actie van Hare Majesteit de Koningin tot geestelijke herbewapening. Wanneer wij in deze geest groeien, dan zal er wel veel materieel goed verloren zijn gegaan in deze verschrikkelijke oorlog. Maar ook zal veel verlies geestelijke winst zijn geworden.

DE PRINSES JULIANA FILM.

Het was een goede gedachte van de Directie van het Theater Roxy om de film over het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana aan Suriname op 10 Mei te vertonen. Want deze film is weer het duidelijk bewijs hoe geliefd Oranje is in Vrij Nederland en welke bijdrage Suriname brengt aan de oorlogvoering.

De film welke vervaardigd werd door den cinéast John Fernhout is in haar geheel geslaagd. De fotografie is zelfs uitnemend en uit de verschillende opnemingen krijgt de toeschouwer zeker enig idee van Suriname. Wel jammer is dat practisch niets getoond wordt over de missie en haar werk. De meeste opnemingen zijn ook gemaakt op de tochten buiten Paramaribo, doch daar maakt het schone Surinaamse landschap veel goed. Men ziet ook enkele der bauxietbedrijven in werking (de Prinses bezocht het bedrijf te Moengo niet), voorts de Indianen, Bosnegers, Javanen, Brits Indiërs en het gewone volk waaronder veel Kottomissies.

Een der hoogtepunten van het bezoek — het defilé van de weermacht — ziet men maar onvoldoende omdat men nooit een goed overzicht over de stoet krijgt, daar de filmman zijn toestel slechts richte op afzonderlijke groepen die voorbijtrekken, zoals de Schutters, de dames van de Stads- en Landwachten, de Prinses Irene brigade, de Noordamerikanen, tanks, jeeps enz.

Er zou natuurlijk wel meer critiek te oefenen zijn, bijvoorbeeld, dat de reis naar Suriname te langdradig is, hoewel men weer enkele heel mooie gezichten ziet. Op Sint Maarten bijvoorbeeld ziet men de V welke binnen een grote O door kinderen werd gevormd. Saba ziet men ook in vogelvlucht, verder de korte bezoeken aan Haiti en Trinidad.

De Heren Ronald Bos Verschuur en Theo Simoons van J.P.F. hebben met beperkte hulpmiddelen getracht om de stille film vergezeld te doen gaan van geluid, waarbij de Heer Simoons dan vertelt en commentaar levert. Op zich zou de film alleen toch weinig waarde hebben voor personen die Suriname niet kennen. Jammer was dat in de late voorstelling van gisteren er een los contact ontstond in het apparaat zodat men een hinderlijk gekras kreeg dat nog verergerd werd door het feit, dat de pogingen om het geluid te verbeteren tot resultaat hadden dat het gesprokene soms niet paste bij het beeld.

De toeschouwers, waaronder uiteraard veel Surinamers, hebben niettemin genoten van de film welke ongeveer een uur duurde, hetgeen bleek uit het hartelijke applaus aan het einde.

Laatste Nieuws.

— **Geallieerde** vliegtuigen snelden vóór het middaguur wederom naar het Europese vasteland op de 27e dag van het vóórinvasie lucht-offensief. De Duitse radio meldde, dat vijandelijke vliegtuigen zich boven Westelijk en Zuidwestelijk Duitsland bevonden. Van de bombardementen in de afgelopen nacht wordt nader gemeld dat één enkel doel op de Franse invasiekust werd aangevallen instede van verschillende zoals tot nu toe gebruikelijk was. Men neemt dus aan, dat de nazies speciale installaties hebben waarmede zij willen trachten de komende invasie af te slaan.

— **Tito** meldt, dat zijn Partijgenoten een algemeen Duits offensief in Joegoslavië hebben stukgeslagen. Er vinden evenwel felle gevechten plaats in Macedonië waar de astroepen wanhopig trachten een wig te drijven tussen zijn troepen en de Bulgaarse patriotten. De vijand wordt opgeruimd in Oost-Bosnië. In Montenegro, de Sandhak en Slovenië vervolgen de patriotten hun aanvallen.

De 10 Mei-rede van de Koningin.

EEN NATIONAAL MONUMENT.

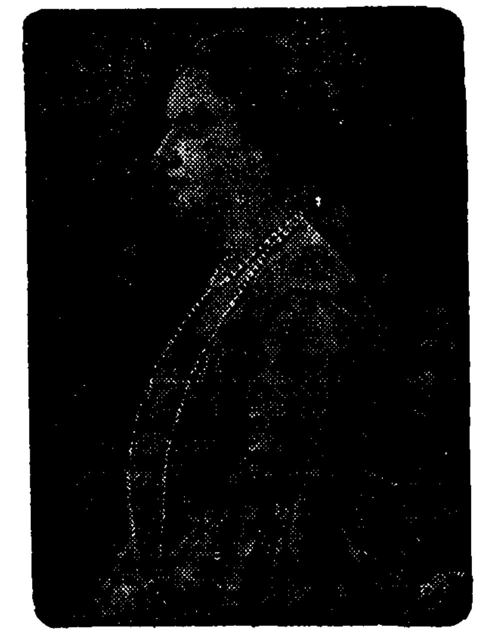
Verdwijning van verouderde scheidingslijnen.

Na de bevrijding komt er een tijdelijke Volksvertegenwoordiging

Gistermorgen heeft Hare Majesteit de Koningin een 10 Mei-rede tot Nederland gehouden, die als volgt luidt:

Op deze 10e Mei, na vier jaar van onvergelijkelijke terreur wil ik met u eer bewijzen aan hen, die de eersten waren om den verraderlijken schenner van ons land en van onze vrijheid weerstand te bieden. Op deze verjaardag zijt gij niet vrij om te zeggen en te doen, wat uw hart u ingeeft, doch spoedig zult gij in staat zijn u zelve te zijn: vrije burgers van een vrij land. Ere aan hen, die hun leven voor hun land gavenop de Grebbeberg of waar dan ook en aan hen, die de strijd voortzetten ter zee, op onze oorlogsschepen en koopvaardijschepen, in de lucht en die nu schouder aan schouder met onze bondgenoten Nieuw Guinea bevrijden. Doch boven al is ere verschuldigd aan u voor uw onverbrekelijke tegenstand aan de systematische verdrukking en vervolging, en tegenstand, die naarmate de martelingen en de moorden door den vijand begaan zich vermenigvuldigen, steeds bitterder en sterker worden. De gedachte aan uw kracht vuurt ons buiten Nederland aan.. Met diepe gemoedsbeweging danken wij u voor dit verheffend en sterkend voorbeeld. Dit voorbeeld wordt ons niet gegeven door enkele groepen of personen, doch door alle groepen en personen die ons volk vormen. Deze tegenstand is daarom in de volledigste zin des woords een nationaal monument geworden, waarvan iedere steen dezelfde waarde heeft. Moge iedereen zich herinneren, dat deze eenheid uwer gemeenschap, geboren in de verdrukking, ook haar vruchten moge dragen in de tijden, die komen zullen. Vele verouderde scheidingslijnen zullen dan verdwijnen, terwijl de verschillen in de gemeenschappelijke en wederkerige waardering in ons nieuwe land, waarin wij allen zonder uitzondering delen zullen zijn van een natie van helden, gelijkelijk opgeheven zullen zijn.

Een golf van geluk doorstroomt ons, wanneer wij ons indenken, dat onze trotse driekleur weer over Hollandia wappert en wij danken onze Noordamerikaanse

KONINGIN WILHELMINA.

en Australische bondgenoten voor hun hulp. Ons bewind zonder oponthoud hernomen, doet zijn uiterste best om de ellende die daar heerst te verlichten en het onrecht daar begaan te herstellen.

Hoe dichter het uur der bevrijding nabij komt, des te meer vraagstukken treden naar voren, die zo spoedig als het leven weer door normale kanalen vaart en zijn normale aspecten herneemt, moeten worden opgelost.

Dat is na een spanne tijds van enige weken of misschien enige dagen wanneer de regering, geholpen door plaatselijke, burgerlijke overheden en het militair gezag, voorwaarden zal hebben gemeenschap kon hebben met hen vraagstukken kunnen worden ter hand genomen. Daar ik nog geen gemeenschap ken hebben met hen in Nederland, die in staat zijn mij ten volle in te lichten omtrent de wensen en verlangens, die bij u leven, acht ik het ongewenst een oordeel te vormen of een beslissing te nemen omtrent deze problemen. Doch dit kan ik u alreeds zeggen: Ik hoop in staat te zijn mede te werken, zo spoedig als dit na de bevrijding mogelijk zal zijn, tot de instelling van een tijdelijk volksvertegenwoordigend lichaam dat zou functioneren totdat nieuwe verkiezingen hebben plaats gehad. Te dezen opzichte dienen wij te worden geleid door democratische beginselen terwijl wij tegelijkertijd rekening zullen moeten houden met de bijzondere omstandigheden. Betreffende de wijze van samenstellen en de taak van dit lichaam zullen beslissingen moeten worden genomen, zodra overleg met u in Nederland mogelijk zal zijn. Ik weet, dat gij u niet verbergt voor de moeilijkheden die zullen opdoemen gedurende de periode voordat de bevrijding geheel zal hebben plaats gehad.

De Koningin eindigde met enige woorden van moed en inspiratie.

Buitenland.

NA DE VEROVERING VAN SEBASTOPOL.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

Berichten van het front zeiden, dat terwijl de rook van de slag nog hing boven het veroverde Sebastopol, groepen van Russische genietroepen de stad binnentrokken en begonnen met de taak om de vernielde haven te herstellen. De correspondent van „Rode Ster", die de stad met de Russische troepen binnentrok, zeide, dat het „ongelofelijk moeilijk is om een enkele stap vooruit te komen" met het oog op de „muren en afsluitingen van vuur", welke de Duitsers en Roemenen tijdens de laatste dagen van het beleg hebben opgeworpen. De correspondent zeide, dat de vijand 16 machinegeweren had voor elke 50 soldaten in de frontlinies. Te beginnen op Dinsdagmorgen bombardeerde de Russische artillerie, gesteund door Stormovik bommenwerpers, de Duitse linies „tot de bergen schudden" en rotsblokken omlaag wierpen die „meer schade veroorzaakten dan onze granaten".

De schrijver zwaaide lof voor het doordringen in de stad toe aan de Sovjet-garden onder Generaal G. F. Zakzarov en de stormeenheden onder Generaal Y. C. Kreizer. Hij zeide te hebben gelopen door straten, die bestrooid waren met doden en stervenden en dat hij gehavende gebouwen zag vol lijken van vijandelijke soldaten die gedurende de laatste dagen gedood werden. Ook verklaarde hij Duitse stormtroepen gezien te hebben die hun machinegeweren richtten op de strijders in de frontlinie en de degenen neerschoten die zich terugtrokken.

Er was geen wilde feeststemming in Moskou over de verovering van Sebastopol omdat velen van de stadsarbeiders sliepen toen het nieuws om één uur bekend gemaakt werd (Moskou, (AP) 10.5).

HET TRANSPORTSYSTEEM IN FRANKRIJK.

Het belang van Frankrijks transportsysteem bij de verwachte invasie van West-Europa bleek zowel van Geallieerde als van Duitse zijde, terwijl de radio van Londen er bij de Fransen op aandrong om van de verkeerswegen te blijven wanneer de aanval begint en Vichy het bericht herhaalde, dat de treindienst voor passagiers Maandag beperkt zal worden om de troepenbewegingen te vergemakkelijken. Het Geallieerde verzoek aan de Franse burgers werd gedaan in een uitzending van de BBC, waarbij instructies werden gegeven voor de invasie. Men legde er de nadruk op, dat de troepenbewegingen de voorrang moeten hebben op de wegen. De bekendmaking van Radio-Vichy onder Duits toezicht met betrekking tot de beperking van het treinverkeer voor passagiers werd aanvankelijk drie dagen geleden gedaan; heden werd er wederom de nadruk op gelegd, waardoor velen in Londen zich afvragen of de nazies de resten van het grotendeels ontwrichte spoorwegsysteem overnemen voor wat het waard is teneinde de Atlantische Wal te schragen. Blijkbaar zullen er nog enkele passagierstreinen lopen. De bekendmaking zeide, dat de dienst „ernstig beperkt" zal worden. De laatste Duitse gissing omtrent de dag van de Geallieerde aanval is Maandag, dezelfde dag dat de wijziging in de Franse treindienst van kracht zal worden (Londen, (AP) 11.5).

CHINEZEN STAAN PAL.

Berichten van het slagveld zeggen, dat de Chinezen de Japanse aanvallen ten Oosten van de rivier de Yi ten Zuiden van Loyang tot staan gebracht hebben. Men gaf echter toe, dat de Chinese positie in de opening langs de Peiping - Hankow spoorlijn verslechterd is. Terwijl de Japanners de spoorwegstad Suiping uit het Noorden binnentrokken vielen de indringers in het Zuiden aan Tsjumatien uit — slechts 22 kilometer ver — in een poging de opening te sluiten. De vijand veroverde verschillende kilometers tegen het verzet der Chinezen in (Tsjungking, (AP) 10.5).

PERON VOOR VICE PRESIDENT.

Het Uruguese ochtendblad „El Tiempo" zeide in een editie welke tegen het middaguur verscheen, dat volgens geruchten die in Buenos Aires de ronde doen Kolonel Juan Peron, thans Minister van Oorlog, door President Edelmiro Farrell zal worden benoemd tot Vice President. Deze post was vacant sedert Farrell Generaal Pedro Ramirez in Maart als President opvolgde (Montevideo, (AP) 10.5).

TOT NA DE OORLOG?

Het veertiendaagse blad „Pueblo Argentino", dat te Montevideo uitgegeven wordt door Argentijnse politieke vluchtelingen, drukte een omzendbrief af, welke door den Minister van Oorlog Kolonel Juan Peron zou zijn gezonden aan alle leger-officieren. Hierin werd hun medegedeeld, dat de regering niet van plan is de leiding over de staat op te geven tot lang na het einde van de Wereldoorlog.

Peron zou critiek geoefend hebben op alle politieke afdelingen in Argentinië en tot de conclusie zijn gekomen, dat de regering niet zal aftreden dan na de algehele voltooiing der doelstellingen van de revolutie van 4 Juni 1943 „betreffende de zuivering van de ambtenarij en het nationaal herstel". Hij zou hieraan toegevoegd hebben, dat het militair regime aan de macht zal blijven „tot het duidelijk de toekomstige politieke, sociale en economische orde van de wereld kan zien, hoewel het weet, dat het nog noodzakelijk zal zijn, dat de Argentijnse militaire regering zorg drage voor de organische samenhang in de na-oorlogse periode" (Montevideo, (AP) 10.5).

VOOR HET VADERLAND.

Drie Nederlandse patriotten zijn de vorige week door de Duitse autoriteiten terechtgesteld. Het zijn Johannes Meyer, Hendrik de Vries en Tjalling Fakker.

GEALLIEERD COMMUNIQUE VAN NAPELS.

„Te land: De patrouilles zijn actief aan alle fronten. Verliezen werden toegebracht en vijandelijke gevangenen genomen.

In de lucht: De vliegtuigfabriek te Wiener Neustadt werd gisteren aangevallen door middelgrote strijdkrachten van zware bommenwerpers. Andere bombardeerden het spoorwegcentrum te Knin. Middelzware bommenwerpers vervolgden de aanvallen op de bruggen en viaducten aan de spoorlijn tussen Rome en Florence en ten Zuiden van Rome vielen gevechtsbommenwerpers en lichte bommenwerpers gelijksoortige doelen aan.

In de afgelopen nacht vielen zware, middelzware en lichte bommenwerpers Boedapest aan. Tijdens deze verrichtingen werden op zijn minst 13 vijandelijke vliegtuigen vernield. Het aantal vliegtuigen dat door de bommenwerpers vernield werd, is nog niet vastgesteld en niet in dit cijfer inbegrepen. 33 Onzer vliegtuigen worden vermist.

Boven het gevechtsgebied waren gisteren overdag ongeveer 10 vijandelijke vliegtuigen actief. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerde bijna 2000 enkelvluchten uit" (Napels, (AP) 11.5).

HET JAPANSE OFFENSIEF IN CHINA.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking:

Het Japanse offensief in het Noorden van de provincie Honan heeft een omvang aangenomen, welke zijn gelijke niet heeft gehad sedert de campagne om Hankow in 1938. De Chinezen gaven toe, dat de vijandelijke strijdkrachten de Gele rivier uit de provincie Sjansi, ten Noord-Westen van Loyang zijn overgestoken en blijkbaar de beheersing hebben gekregen over de geheie Peiping-Hankow spoorlijn. Het Chinese communiqué zeide, dat de oversteek werd uitgevoerd door de Japanners in de omgeving van Yuantsju, op 72 kilometer van Loyang en de verdedigers in de stad worden reeds bedreigd door een andere vijandelijke colonne, welke nog slechts 10 of 11 kilometer ver is ten Zuid-Oosten ervan.

De nieuwe Japanse aanval uit Sjansi heeft niet alleen de omvang der vijandelijke verrichtingen uitgebreid, doch ook nadruk gelegd op de mogelijkheid van een algemene Westwaartse opmars in de richting van de ommuurde stad Sian in de provincie Sjensi, de natuurlijke toegangsweg naar Szechwan en de provisionele hoofdstad Tsjungking. Het communiqué, dat melding maakte van de vijandelijke oversteek van de Gele rivier zeide, dat er bittere gevechten woeden terwijl de vijand poogt het bruggehoofd te vergroten (Tsjungking, (AP) 11.5).

CURAÇAO

STATEN ZONDEN EEN TELEGRAM.

Aan Hare Majesteit Koningin Wilhelmina der Nederlanden Londen.

Staten van Curaçao heden de overval van het Moederland herdenkend spreken bewondering uit voor de standvastige houding van het Nederlandse volk in bezet Nederland gedurende vier kommervolle jaren en vertrouwen, hulde brengend aan het beleid van Uwe Majesteit, dat hereniging van Regering en Volk in nabije toekomst zal plaats vinden als bekroning van wederzijdse inspanning tot herstel van het Koninkrijk.

Sprockel, voorzitter.

Zó schreven onze hoogleraren aan Verrader Van Dam

Aan handenarbeid niet gewende studenten moeten dit 12 uur per dag doen.

De leugens, welke de Duitsers opgeven als doodsoorzaken.

Wij hebben reeds melding gemaakt van de brief, die door Nederlandse hoogleraren aan Van Dam gestuurd is, naar aanleiding van het overlijden van 25 studenten in Duitsland. Wij laten hieronder de volledige text volgen:

Zij die belast zijn met het hoger onderwijs hebben meer dan eens er op gewezen dat alleen normale omstandigheden — die van het grootste belang voor het land moeten worden gebracht — slechts kunnen verkregen worden door het opheffen van de verplichting om de zg. „gehoorzaamheidsverklaring" te tekenen en de studenten, die nu in Duitsland zijn toelating krijgen om terug te keren naar Nederland en amnestie verleend wordt aan die studenten, die arbeid in Duitsland hebben ontweken. De reden waarom wij ons nu tot u richten is, dat zeer alarmerende verslagen de laatste maanden zijn binnengekomen betreffende de levensvoorwaarden van de meeste in Duitsland verblijvende studenten. Wij voelen ons verplicht u in te lichten over enkele dingen, die daar de laatste tijd gebeurd zijn.

Bij deze vinden wij het nodig te herinneren aan de omstandigheden waarin de studenten de laatste negen maanden gewerkt hebben en de betreurenswaardige gevolgen die dit reeds gehad heeft. Wij moeten er de nadruk op leggen, dat de betrokken Nederlandse studenten geen enkele Nederlandse wet of een bevel van de bezettende overheid hebben overtreden. Wij hebben het hier niet over die categorie van jonge mannen, die al dan niet gestraft werden door de bezettende overheid, maar uitsluitend over diegenen, die openlijk een negatief antwoord hebben gegeven op de vraag of zij bereid waren een verklaring van gehoorzaamheid te tekenen en die, toen zij dit antwoord gaven, rekening hielden met de hieruit eventueel voortvloeiende gevolgen. Met het oog op de huidige status van deze studenten moet er vooreerst op gewezen worden, dat de positieve belofte van den Rijkscommissaris Arthur Seyss Inquart inhield, dat de studenten zouden te werk gesteld worden in overeenstemming met hun opleiding en dat hieraan slechts in zeer beperkte mate is gevolg gegeven. Met uitzondering van enkele medische pharmaceutische, veterinaire en landbouwkundige studenten moeten wij vaststellen dat het overwegende deel van degenen, waarvan bekend is, dat zij in Duitsland werken, ondanks deze belofte arbeiden in de Duitse oorlogsnijverheid. Aan degenen, die aan deze arbeid een opvoedkundige of karaktervormende waarde willen toekennen, verklaren wij, dat deze arbeid plaats heeft onder voorwaarden, die ver beneden het gewone peil staan van normaal geleide ondernemingen en dat er voorwaarden heersen die de spot drijven met alle voorschriften van de meest elementaire sociale eisen. Wat vele studenten doormaken op dit gebied wordt duidelijk wanneer men tracht zich voor te stellen wat het betekent, indien jonge mannen, die gewend zijn aan intellectuele arbeid handenarbeid moeten verrichten gewoonlijk gedurende 12 uren per dag of 80 tot 90 uur per week, soms 24 en zelfs 36 uren achter elkaar arbeidend. En dit heeft zo geduurd zonder onderbreking, 9 maanden lang. Buitendien wonen velen zo ver van hun arbeid dat zij iedere dag een tot anderhalf uur verliezen met naar hun werk te gaan.

Daarenboven moeten er velen, wanneer zij teruggekeerd zijn van hun arbeid in de werkkampen weer aan het werk voor het bereiden van hun eetmaal. Ook moeten de studenten hun eigen kleren herstellen en hebben zij ook tijd nodig om met thuis te corresponderen. Hieruit blijkt duidelijk dat zij nooit tijd hebben voor intellectuele ontspanning of oefening. Het resultaat van die steeds weer dezelfde dagen van arbeid, maakt hun leven tot een slavenleven. U gelieve er wel rekening mee te houden, dat het hier jonge mensen geldt, die — zelfs volgens de verklaring van de Duitse autoriteiten die gelast waren met het te werk stellen van de studenten — niet beschouwd werden als mensen, die voor het een of ander gestraft moeten worden.

Wat tot dusverre gezegd is toont wel, dat de gezondheid van vele studenten op ernstige manier bedreigd wordt. Maar dat gevaar voor hun gezondheid wordt nog vergroot door bijkomende omstandigheden. In de eerste plaats wijzen wij er op, dat studenten dikwijls gebruikt worden voor arbeid, die leidde tot ernstige verschijnselen van vergiftiging. Weliswaar is er in die gevallen iets gedaan om een acute vergiftiging te bestrijden door den betrokken studenten een kort verlof toe te staan of hun ander werk te geven, maar dat neemt niet weg, dat niemand kan waarborgen, dat zij geen blijvend nadeel zullen ondervinden. Het voorgaande bepaalt zich tot enkele gevallen, maar van veel verder reikend belang is de voedselvoorziening, die in vele kampen volkomen onvoldoende is, vooral wanneer men de zware lichamelijke arbeid, waarvan hierboven sprake is, in overweging neemt. Uit betrouwbare bron weten wij, dat de studenten zelfs niet de hoeveelheden voedsel krijgen, waarop zij volgens de rantsoenering recht hebben, terwijl hun voedsel van mindere qualiteit is, dan dat van andere arbeiders. Brood, aardappelen, beten en kool zijn de voornaamste bestanddelen. In sommige kampen worden aardappelen als een volledige maaltijd beschouwd.

Vlees, vet en groenten worden niet verstrekt, of in onvoldoende hoeveelheden. Tot dusverre is het voedseltekort gedeeltelijk bestreden door voedselpakketjes, die de studenten van hun familieleden toegezonden kregen. Maar dit is slechts gedeeltelijk effectief, wat wel blijkt uit de zeer hoge ziektecijfers in de meeste kampen die geen twijfel aan de ondervoeding der studenten en hun gebrek aan weerstandsvermogen tegen besmettelijke ziekten, overlaten. Deze toestand wordt nog verergerd omdat de hygiënische voorwaarden en de medische verzorging zodanig zijn, dat slechts zeer laat de ernstige toestand van den patiënt wordt vastgesteld en zieken verplicht zijn voort te gaan met zware arbeid te verrichten. Daa is ook een volslagen te kort aan medische verzorging voor de patiënten, die in de ziekenhuizen opgenomen zijn. Wij moeten er ook op wijzen, dat degenen, die ernstig ziek zijn, dikwijls moeten wachten en werken vooraleer zij in staat gesteld worden naar Nederland terug te keren. Dit is gedeeltelijk het resultaat van administratieve eisen. Er moet niet op gewezen worden, dat dit dikwijls aanleiding geeft tot blijvende gevolgen voor de betrokken patiënten.

En aan dit alles moet nog toegevoegd worden, dat een groot aantal studenten blootgesteld is aan de gevaren van de luchtbombardementen, wat op de duur de lichamelijke weerstand ondermijnt. Sommige groepen hebben buitendien het ongeluk gehad hun gehele bezit te verliezen bij bombardementen. Omdat alle pogingen om verlof te krijgen mislukten hebben vele studenten de strenge winter in midden-Europa moeten doorstaan, onvoldoende gekleed en zonder dekens. Sommigen hebben niets meer dan oude schoenen zonder sokken een enkel hemd en geen nachtkleren, en juist één dun lakentje. Een Nederlander die dergelijke studenten zag verklaarde, dat zij er uit zagen als bedelaars. Tenslotte dient onderstreept te worden dat de autoriteiten en de werkgevers op vele plaatsen van oordeel zijn, ondanks de opvattingen van de verantwoordelijke en hoogste autoriteiten, dat de studenten beschouwd dienen te worden als gestraften. Dit blijkt uit opmerkingen en het feit, dat de kleinste vergrijpen tot de ergste straffen aanleiding geven, zoals opsluiting en overbrenging naar strafkampen, die „kampen voor de opvoeding van arbeiders" worden genoemd. Wat dit betekent kan het best uit het volgende blijken;

Het zou mogelijk zijn al het bovenstaande duidelijker te maken met aanhalingen van persoonlijke ondervindingen, maar wij zien hier om verschillende redenen van af. Het lijkt ons voldoende bewijzen te geven aan de hand van de gevolgen der hierin vermelde levensomstandigheden.

In de eerste plaats merken zij op, dat van de 3000 studenten, die te Ommen werden onderzocht en naar Duitsland gezonden er reeds een paar honderd zijn teruggezonden naar Nederland omdat zij niet meer voor arbeid in aanmerking konden komen. Het is zeker dat een even groot aantal nu nog in de gasthuizen ligt. Men diene er wel rekening mede te houden dat het hier jonge mannen geldt, die een medisch onderzoek hebben ondergaan en in de volle kracht van hun leven staan. Maar een nog duidelijker taal wordt gesproken door de droevige lijst van studenten, die een paar maanden geleden in Duitsland gestorven zijn.

Tot nu toe worden 24 doden vermeld. De volgende tien studenten stierven aan besmettelijke ziekten:

G. Bolman, Groningen, chemisch student, te werk gesteld in de Phrix Kunst wol fabrieken in het Witteberg-district van Potsdam, die op 4 Juni stierf. Als doodsoorzaak is longontsteking opgegeven, hoewel nij waarschijnlijk bezweek aan roodvonk.

G. Lureijn, ook van Groningen, eveneens scheikundige en werkzaam bij de Phrix. Hij stierf op 26 Juni; officieel werd longontsteking opgegeven als doodsoorzaak. Zijn ouders werden niet verwittigd en hoorden door een toeval van zijn overlijden.

J. M. Amsingh, medisch student van Amsterdam, die werkte in het Herzberge gasthuis te Berlijn-Lichtenberg en die op 1 Augustus stierf aan diphterie. Zijn ouders hoorden enkele dagen voor zijn dood van de ernst der ziekte en kwamen aan zijn sterfbed.

A. P. J. van Gelder van Delft, civiel ingenieur te werk gesteld in de Dellingensen-smeltovens, die in Augustus dysenterie opliep, eerst op het laatste ogenblik werd hij opgenomen in het Hildesheim-gasthuis en er op 13 Augustus overleed.

J. J. Rijpman van Groningen, student in de rechten, die arbeidde in de Rhein metall Borsig, Berlin-Tegel en na een kort verblijf in het gasthuis overleed in Augustus aan dysenterie.

J. Bijdevaste van Delft, chemisch ingenieur die werkte bij de cellulose fabrieken te Waldhoff, Fredenwalde aan de Oder en die op 6 October stierf aan diphterie na een slechte behandeling. Zijn vader ging er heen, toen hij het overlijden vernam en woonde de begrafenis bij.

J. Pettinga van Delft, architect-ingenieur die werkte bij Siemens Schuckert te Berlijn en in October stierf aan diphterie. Zijn ouders werden verwittigd na zijn dood en woonden de begrafenis bij.

D. H. van der Meulen van Groningen, student in de rechten, te werk gesteld in de Mauserfabrieken, Berlin Borsigwalde, die aan roodvonk stierf op 19 October.

F. W. J. Nanninga van Amsterdam, student in de rechten, te werk gesteld bij Siemens Schuckert te Berlijn, die op 22 October stierf aan diphterie. Ook zijn ziekte werd — evenals bij Pettinga te laat behandeld en genezing was niet meer mogelijk.

G. W. Jongbloed van Delft, aeronautisch ingenieur, die aan de vliegtuigfabrieken te Potsdam werkte en op 8 November bezweek aan roodvonk. Zijn begrafenis werd bijgewoond door zijn ouders.

F. van Whateringe van Amsterdam, een scheikundige, die werkte bij de Phrix. Zijn dood is ook aan een ziekte toe te schrijven, maar van zeer tragische aard. Van Whateringe had herhaaldelijk aanvallen van blindedarm-ontsteking en wandelde van zijn werk naar het Wittenbergh-gasthuis, waar hij na twee dagen werd geopereerd, daar zijn geval niet als dringend beschouwd werd.

De operatie werd echter verricht door een onbekwaam arts en er traden verwikkelingen op. De ouders werden verwittigd en kwamen de dag er na. Hun zoon was toen reeds overleden. Als officiële doodsoorzaak werden opgegeven: blindedarm-ontsteking, peritonitis en inwendige verlamming.

Fabrieksongevallen veroorzaakten de dood van de twee volgende studenten:

H. J. Vlaar van Amsterdam, een jong medisch student te werk gesteld in de Siemens Schuckert fabrieken te Berlijn, waar hij werk moest verrichten, waar toe hij niet bekwaam was. Op 3 October werd hij gedood door hoogspanning.

B. Caenen van Wageningen, die arbeidde in de Hermann Goering Werke te Watenstedt, die op 12 November door electrische stroom werd gedood, toen hij herstellingen verrichtte. De eerste hulp kwam te laat en werkte te kort volgens vele ooggetuigen. Hij werd te Helendorf begraven op het kerkhof voor buitenlanders op 17 November.

Twee studenten werden gedood bij Geallieerde luchtaanvallen in December, terwijl zij arbeid verrichtten in een tegen bommen „beveiligde" werkplaats der Lichtenberg-fabrieken bij Berlijn; zij werden begraven onder het puin. Het zijn **B. Hissink** van de Calvinistische Universiteit van Amsterdam en **F. Koerwinckel** van de Katholieke Economische Leergangen van Tilburg.

De tragische dood van de zeven volgende studenten behoeft geen commentaar. Wij bepalen ons tot het sober relaas.

W. E. Smit, een theologisch student van Amsterdam die te werk gesteld was aan de Adolf Thiess Werke te Nienburg aan de Wezer. Deze theologische student die zich niet op zijn plaats voelde werd in September aangehouden wegens opmerkingen, die hij in een brief aan zijn ouders had gemaakt en overgebracht naar het Lahde Kamp voor opvoeding van arbeiders, waar hij op 19 November overleed.

W. French een econoom uit Rotterdam, die ook in de Thiess fabrieken werkte en aangehouden werd omdat hij niet genoeg arbeid verrichtte. Ook hij werd overgebracht naar het Lahde kamp waar hij op 24 November overleed. Zijn familie hoorde toevallig van zijn overlijden. Het officiële bericht kwam veel later.

H. M. Vierling, ingenieur van Delft, werkzaam bij dezelfde Thiess-fabrieken, die aangehouden werd in het begin van November naar aanleiding van een opmerking, die hij in een privé gesprek maakte en naar het Lahde kamp werd overgebracht. Hij stierf in het begin van December. Het officieel verslag van zijn dood was zes weken er na nog niet bekend gemaakt en is misschien ook nu nog niet opgemaakt.

A. A. Veenendaal medisch student van Utrecht, die werkte in het Oderland hospitaal te Frankfort aan de Oder, die zonder enige reden werd gearresteerd op 10 November. Contact was nadien niet meer mogelijk. Zijn dood werd half December bekend gemaakt.

F. A. J. M. van der Wegen Ingenieur te Delft, die bij de K. D.F. auto-fabrieken te Fallersleben werkte. Hij werd aangehouden omdat hij bij vergissing binnenkwam in een vertrek waar een politieke bijeenkomst werd gehouden. Overgebracht naar een strafkamp overleed hij daar na 10 weken eind December.

G. I. Kwak van Amsterdam, die werkte bij de Rheinmetall-Borsig fabrieken te Berlin-Tegel. Hij werd aangehouden onder bepaalde beschuldiging eind Augustus. Het was niet mogelijk met hem in contact te komen. Door een toeval vernamen zijn ouders op 4 Februari, dat hun zoon op 30 November was overleden in het gasthuis te Potsdam. Geen enkele officiële verklaring betreffende zijn dood werd verstrekt.

T. J. Stapels van het economisch college van Rotterdam, die werkzaam was bij de Heinrich Lis Werke, Berlin Teltow, aangehouden wegens herhaaldelijk inbreuk maken op de arbeidstucht. Hij stierf op 31 Januari in een strafkamp bij Berlijn; geen enkel officieel verslag betreffende zijn overlijden werd gegeven.

Geen biezonderheden werden bekend gemaakt betreffende het overlijden van de volgende studenten:

H. van Turnhout, medisch student te Amsterdam, die te Praag overleed, waar hij te werk was gesteld.

H. van Wijngaarden, die werkte bij de K.D.F. auto-fabrieken te Fallersleben en op een niet bekende datum overleed aan ziekte.

Wij hebben de voorgaande series van onherstelbare beproevingen, die vele Nederlandse gezinnen in rouw hebben gedompeld aangehaald omdat verwacht kan worden, dat voortzetting van het verplichten tot arbeid van studenten de lijst nog langer zal maken. Velen zijn in gasthuizen, nog meer arbeiden nog steeds, terwijl de arbeid te zwaar is voor hun krachten en de ondervoeding steeds ernstiger vormen aanneemt. Wij weten dat vele studenten onder arrest zijn gesteld en de gevolgen zijn gemakkelijk te voorzien in het licht van het voorgaande. Wij geloven, met het oog op de verklaring, die door u een jaar geleden werd afgelegd, aan onze voorgangers, dat het uw ernstige wens is al het mogelijke te doen opdat de studenten, die in Duitsland arbeiden, zo spoedig mogelijk kunnen weerkeren naar Nederland.

Een voortzetting van de hier onderstreepte euvelen moet beschouwd worden als ondraaglijk voor het hoger onderwijs in Nederland (Aneta).

* * *

Wij geven dit belangrijke document volledig. Maar trots vervult ons, wanneer wij denken aan wat ons Nederlandse studentenleven voorheen was en hoe deze spheer van vriendschap en samenwerking tussen de verschillende faculteiten en universiteiten, ook tussen die welke op verschillende godsdienstige grondslag stonden, ons Nederlandse studentencorps zo gesterkt heeft tot de strijd, die wij enkele jaren geleden nog niet vermoedden. Hij is echter gekomen en de blijdschap der studentenjaren is thans vervangen door het staal van de wil van onze intellectuele jeugd. Dat vervult ons met trots op onze studenten en met dankbaarheid aan onze hoogleraren, die niet gelijk wij dat in totalitaire landen hebben kunnen medemaken als een soort drilmeesters boven hun studenten stonden, maar die, met behoud van afstand die er tussen leraar en leerling zijn moet, één waren met onze studenten, voor hun belangen in de bres stonden en thans ook weer den landverrader Van Dam voor onze studenten geschreven hebben. Hulde aan onze hoogleraren, hulde aan onze studenten. Dat Nederland hen nimmer vergete en dat de nagedachtenis van hen, die in deze strijd gebleven zijn ons ter memorie mogen zijn. — Redactie.

CANADA BESTRIJDT DE HOEST.

ROMEIJN TER DOOD GEBRACHT.

De 22-jarige Hendrik Romeijn, distributie-ambtenaar, is door de Duitsers ter dood gebracht in Den Haag. Het „Algemeen Handelsblad" schrijft in het nummer van 27 April, dat Romeijn schuldig was bevonden aan sabotage en dat hij den Nijmeegsen politiecommissaris van Dijk vermoord heeft. De terechtstelling had onmiddellijk plaats. Romeijn was te Rotterdam geboren en woonde te Drunen. Door zijn dood is het aantal slachtoffers van officieel door de Duitsers terechtgestelden sedert 1 Januari, op 91 gebracht (Aneta).

Journalistiek Leven in Curaçao.

58.

Maanstanden en raadselen.

Een der journalisten, om dit woord nogmaals een ogenblik te bezigen, zeide ons hoe hij zijn krant vulde: men nam De Curaçaosche Courant en daar stonden altijd artikelen in, die men aan kon vallen. Voor het overige valt bij de bestudering der oude kranten op, dat men blijkbaar een biezondere voorliefde had om raadselrubrieken te voeren en om te schrijven over de maan. De meeste dezer artikelen kunnen gezien hun inhoud trouwens niet eens door den betrokken redacteur-drukker - uitgever - administrateur geschreven zijn, omdat zij boven zijn ontwikkeling gingen en kennelijk dus overgenomen zijn uit andere populair-wetenschappelijke boeken. Als men de lijst maar na wil gaan, dan treft men het een moppenblad na het andere aan. De „pers" op Curaçao is er in dit opzicht wel op vooruit gegaan.

Men noemde zich al te spoedig Journalist.

Deze vooruitgang ging moeilijk. De volksopinie had het begripelijkerwijze niet op den persman begrepen. Dit geldt niet alleen van Curaçao, maar ook van Aruba.

De journalisten wisten zelf trouwens niet wat ze wilden en vervielen in eindeloze onderlinge polemieken zodat het publiek er beu van werd. Dit werd nog verergerd doordat de maatstaf van wat feitelijk krant is en wat feitelijk een Journalist is, op Curaçao, en nog minder op Aruba strak kon worden aangelegd.

Bij de behandeling van de bladen werd reeds opgemerkt, dat bij gebrek aan technische middelen vele bladen, die zeer zeker elders gedrukt verschijnen zouden, hier werden gestencild, iets dat nog is toegenomen door Wereldoorlog II.

Een krant is een periodiek verschijnend nieuwsblad, dat gedrukt is. Weekbladen kunnen er dus op zichzelf zeker onder vallen en lange tijd is dit zelfs regel geweest, bij gebrek aan dagbladen. Tot nieuwsbladen, die al dan niet naast hun nieuws voorlichting geven, kunnen momenteel gerekend worden, buiten de vijf dagbladen welke ons staatsdeel rijk is: **La Cruz** (nr. 74), en in mindere mate **La Union** (nr. 110), waarin ook enig wereldnieuws vermeld staat.

Hiernaast heeft men enkele beschouwende weekbladen, en de vak- en verenigingsbladen e.d., die meer het interne karakter van band tussen de leden, behartiging van vakbelangen e.d. trachten te bevorderen.

Lang niet allen, die in deze bladen schrijven of ze redigeren, zijn natuurlijk journalisten. Volgens de statuten van de Nederlandse Journalisten-Kring, artikel 5, geldt hij als journalist, die medewerkt aan de redactionele leiding of aan het samenstellen van de redactionele inhoud van een of meer dagbladen of andere, een of meer keer per week verschijnende organen, hetzij rechtstreeks, hetzij als medewerker van instellingen tot het verstrekken van verslagen of van mededelingen aan de dagbladpers.

Deze norm kan onder de Curaçaose omstandigheden niet zó streng gehandhaafd worden als elders. Een redacteur van een Papiament nieuwsblad, dat eenmaal per week verschijnt, doet naast zijn redactionele arbeid natuurlijk ook nog ander werk.

De plaatselijke omstandigheden maken het echter wel gemakkelijk voor allerlei scribenten om alle mogelijke blaadjes in omloop te brengen en daarmede de praetentie te hebben een deel van de Pers te zijn.

De eigenlijke vakjournalistiek was beperkt op Curaçao.

Hoewel aan de Diario del Comercio (nr. 67) en de Boletin Comercial (nr. 90) alsmede aan La Prensa (nr. 114) speciale lieden met de redactie belast waren, dateert de ontwikkeling van de journalistiek als vak toch van 1931 toen de Amigoe di Curaçao onder redactie van Pater Hulsman kwam en van 1935, toen de Beurs- en Nieuwsberichten ontstond. Indirect is de ontwikkeling der Curaçaose journalistiek als vak door het gevolg van de toenemende mate waarin Europese Nederlanders zich op Curaçao vestigden. Met nadruk zeggen wij echter, dat het zou een grove onbillijkheid zijn tegenover de pioniers der periodieke pers op Curaçao, die reeds in de laatste jaren der vorige eeuw met zo gebrekkige middelen begonnen zijn om hier een Pers te stichten.

Met name zij het streven van de firma Agustin Bethencourt e Hijos hier genoemd, die in 1908 begon het telegraphische nieuws van de „Franse kabel" hier te verspreiden door de **Boletin Comercial** (nr. 90) en die in 1918 pogingen deed om de draadloze binnengekomen berichten hier door een eigen nieuwsbulletin **Bulletin of Wireless Messages** te verspreiden, (nr. 105) een poging, die werd voortgezet tot 1922, toen de concessie gegund werd aan Arturo Lopez Henriquez, die hetzelfde blad voortzette, doch de telling opnieuw aanving; zo verscheen het nummer dat gedagtekend was eerste jaargang, nr. 1 eerst in 1918 en later nogmaals op 8 Februari 1923. Deze tweede reeks duurde slechts kort, want het radiostation werd opgeheven.

Momenteel is de stand van zaken zo, dat de redacteuren van de Beurs- en Nieuwsberichten, Dagblad Amigoe di Curaçao en van de Gouvernementspersdienst in de journalistiek hun enig bestaan vinden. Alle andere schrijvers van Curaçao genieten naast hun redactioneel salaris — als ze dit al hebben — nog andere inkomsten. Op Aruba is hiermede slechts te vergelijken de redactrice van de Aruba-Post, die evenwel nog neveninkomsten uit haar drukkerij-bedrijf geniet.

Het Curaçaose publiek en de journalist.

Langzaam, zeer langzaam heeft de journalist van Curaçao de merkwaardige functie van leiden en dienen zich aangeleerd. Langzaam heeft hij zich het vertrouwen van het publiek verworven. Zagen velen tot voor weinige jaren in den journalist, zoals wij zeiden, nog slechts een nieuwtjesjager, wien men ten hoogste een plaatsje in de hoek inruimde, hierin is langzamerhand verandering gekomen, en wel gedurende de Wereldoorlog II, die de Pers op Curaçao als overblijfsel van de vrije Nederlandse pers naar voren haalde.

Wordt vervolgd.